

Розглядаючи проблему імпічменту слід нагадати, що серед підстав порушення процедури імпічменту зазначається лише вчинення Президентом України державної зради або іншого злочину. З цього можна зробити висновок, що порушення Президентом Основного Закону не є підставою для початку процедури імпічменту. На думку науковців, саме це дозволяє Президентам брати на себе повноваження, які не були йому надані, без ризику притягнення до відповідальності, що знов-таки може призвести до зосередження влади в одних руках, порушення принципу розподілу влади та є прямим шляхом до диктатури.

Не менш важливим є вирішення питань щодо статусу спеціальної тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для проведення розслідування факту вчинення злочину Президентом України; порядок висунення кандидатів на посаду спеціального прокурора та спеціальних слідчих, їх обрання; гарантії діяльності членів комісії тощо.

Підсумовуючи слід зазначити, що забезпечення відповідальності Президента України має важливе значення, так як це є одним із заходів підтримання легітимності державної влади та недопущення її узурпації з боку глави держави. Прийняття спеціального закону дозволило б усунути ті прогалини, які на сьогодні існують в українському законодавстві щодо порядку усунення Президента з поста в порядку імпічменту. Саме ефективна процедура імпічменту є це запорукою законної, стабільної та демократичної держави.

Одержано 17.04.2018

УДК 342.51

Владислав Віталійович СТЕПАНЕНКО,

курсант групи Ф2-101 ХНУВС

Науковий керівник: доцент кафедри конституційного і міжнародного права факультету № 4 ХНУВС кандидат юридичних наук, доцент Радченко О. І.

ДОСВІД СТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО ДИРЕКТОРАТУ РУМУНІЇ

На теперішній час в Україні однією з найбільш актуальних проблем у юридичній площині є проблема корупції. Вона вповільнює розвиток нашої держави. На жаль, таке явище як корупція не можливо повністю подолати, але можна зменшити її прояв і вплив за допомогою спеціальних правоохоронних органів. Обраний Україною європейський та євроатлантичний вектор розвитку ставить перед нашою державою необхідність удосконалення системи протидії цьому ганебному явищу, центральне місце в якій має посісти створення спеціалізованого правоохоронного антикорупційного органу – Національного антикорупційного бюро України. У зв'язку з цим досить цікавим видається аналіз досвіду створення аналогічних органів в зарубіжних країнах, де дещо раніше було проведено реформу системи антикорупційних органів держави. Показовим у цьому контексті є досвід Румунії, де свого часу було створено Національний антикорупційний директорат (далі – НАД).

Станом на 2000 рік було очевидно, що рівень корупції в Румунії був на занадто високому рівні (63 місце за версією Індексу сприйняття корупції). У зв'язку з цим у суспільства ширилося невдоволення через бездіяльність влади у цьому напрямку. Це стало причиною прийняття рішення про створення спеціалізованого органу з розслідування та кримінального переслідування за корупційні правопорушення. За підтримки Європейської комісії та завдяки проекту Твіннінг (англ. – Twinning), насамперед, з прокурорською службою Іспанії, у 2002 році було створено спеціалізовану Національну прокурорську службу з боротьби проти корупції (далі – НПС) зі статусом автономної прокурорської служби в структурі Міністерства державних справ. Завдяки завчасній підготовці, виділенню ресурсів та підготовці кадрів, НПС розпочала роботу того ж року. Проте НПС не змогли одразу дати необхідний результат. За перші 7-8 років її діяльності було порушено не більше 100 кримінальних проваджень. Але після проведення низки реформ, результатом яких стала реорганізація органу, НПС почав демонструвати значно вищий рівень ефективності. Зокрема, за останній рік 145 детективів спрямували до суду 936 проваджень, що можна вважати цілком прийнятним результатом.

Протягом 2004-2005 років експертами низки міжнародних організацій, наприклад, Європейської Комісії та неурядової організації «Freedom House», було проведено незалежний аналіз діяльності НПС. Висновки експертів засвідчили, що створення НПС стало важливим кроком уперед, але цього все одно було замало. З іншого боку, у рішенні Конституційного суду йшлося про те, що проведення розслідування та кримінального переслідування стосовно членів парламенту належить до юрисдикції Прокурорської служби при Вищому касаційному суді. Таким чином, НПС як автономна прокурорська служба не мала повноважень з розслідування справ про корупцію, якщо злочин був вчинений членом парламенту. Відповідно до висновків міжнародних організацій та керуючись прагненням поширити компетенцію спеціалізованої служби з боротьби проти корупції на членів парламенту, НПС було реорганізовано спочатку в автономний департамент (у жовтні 2005 року), а потім (у березні 2006 року) – у спеціалізований директорат – НАД – у структурі Прокурорської служби при Вищому касаційному суді. Директорат спеціалізується на розслідуванні та кримінальному переслідуванні на всій території Румунії серйозних корупційних правопорушень.

Наразі, Румунія демонструє вагомі здобутки у сфері протидії корупційним правопорушенням. Ключову роль у цьому процесі відіграє Національний антикорупційний директорат. Відтак, вважаємо за доцільне під час прийняття рішень щодо вдосконалення конституційно-правового статусу та правових засад діяльності Національного антикорупційного бюро України, враховувати досвід наших румунських колег, яким зрештою вдалося приборкати ситуацію із поширенням такого принизливого для будь-якої цивілізованої держави явища як корупція.

Одержано 17.04.2018

